

Taiteilija Matti Lepistön taiteen hankinta

Kaupunginhallitus 19.05.2025

355/10.00.01/2025

Valmistelijat Kulttuuripalvelupäällikkö Piritta Rossi, kaupunginpuutarhuri Tita Haapajoki ja tekninen johtaja Jarkko Vimpari

Raahen kaupunki sai vuonna 2020 testamenttilahjoituksen edesmenneeltä ITE-taiteilija Matti Lepistöltä (kuollut 30.10.2020). Testamentilla haluttiin luovuttaa Raahen kaupungille taiteilijan elämäntyönä tekemä taide, joka sisälsi patsaita, maalauksia, piirustuksia ja tekstejä. Lisäksi lahjoitukseen kuului Lepistö-niminen kiinteistö. Testamenttiin kuului kuitenkin niin mittavia ehtoja mm. pitää auki taidepuistoa Mansikkakarintiellä ympärivuotisesti, eikä patsaita saanut siirtää muualle, joiden vuoksi kaupunki kieltäytyi ottamasta testamenttia vastaan ja taiteilijan omaisuus jäi perikunnan hoidettavaksi. Kaupunginhallitus evästi kuitenkin silloisessa päätöksessään pyrkimystä kartoittaa keinoja siihen, että taiteilijan tuotantoa pystyttäisiin tulevaisuudessa pitämään esillä oudosti houkuttelevassa Raahessa.

Matti Lepistön perikunta on lähestynyt kaupunkia keväällä 2025 tarjoten myyntiin Matti Lepistön koko jäämistön ilman testamentissa olleita vaateita kokonaiskauppahinnalla 80 000€. Kaupungin omistus mahdollistaa Matti Lepistön elämäntyön paremman esille asettamisen ja samalla kaupunki toteuttaa tehtävänsä paikallisen kulttuurin tukijana ja edistäjänä. Kokoelma sisältää vajaat 300 patsasta sekä useita piirustuksia, maalauksia ja kirjallisia tuotoksia. Tällainen kokonaisuus on merkittävä lisä kaupungin nyt omistamaan ~900 taide-esineen kokoelmaan.

Mahdollisuuksia tällaiseen mittavaan taidekokoelman kertaluontoiseen kartuttamiseen tulee todella harvoin. Mikäli taidekokoelman hankintaan päädytään, tulisi sen inventointi ja luettelointi aloittaa mahdollisimman pian.

Kiinteistön hankintaan voidaan käyttää maanhankintaan tarkoitettuja varoja. Tehdyn arvioinnin mukaan kiinteän omaisuuden arvo liittymiseen on ~44 000€, jolloin irtaimen oamisuuden arvoksi jää ~36 000€. Irtaimen taide-esineistön hankintaan ei ole varauduttu, eikä tehtyyn talousarvioon sisälly taidehankintoja. Lisäksi kokoelman inventointiin, luettelointiin ja esille panemisen suunnitteluun tarvitaan määrä-aikainen työntekijä, jolle ei ole varattu varoja talousarviossa 2025. Näin ollen taide-esineiden hankinta ja siitä seuraava inventointi tulee kattaa lisätalousarvion kautta. Kulttuuripalveluiden tarve lisätalousarviolle 2025 on yhteensä ~53 500€.

Inventointi aloitetaan jo tänä vuonna ja se saataneen valmiiksi alkuvuodesta 2026. Sen kokonaiskustannus on ~28 000€. Kustannuksista ~17 500€ kohdistuu kuluvalle vuodelle ja ~10 500€ vuodelle 2026. Tähtäimessä on saada osa patsaista Kulttuuripääkaupunki Oulu2026 tapahtuman yhteydessä avattavaksi ITE-taidepuistoksi. Taide-esineiden sijoittelussa voidaan osallistaa myös kaupunkilaisia. Kokoelman laajuudesta johtuen sen inventointi, kuvaus ja luettelointi vaatii ~8 kk työpanoksen. Lisäksi on otettava huomioon tulevissa talousarviossa merkittävän taidekokoelman tuoma resurssien tarve, ja investointiohjelmassa kokonaisuuden sijoittelu edellyttää myös panostusta. Patsaiden tarkemmasta sijoittelusta päätetään erikseen inventoinnin jälkeen.

Hankinnasta ja esillepanosta aiheutuvien kulujen arvioidaan maksavan itsensä takaisin lisäämällä matkailullista vetovoimaa, tuovan oudosti houkuttelevan ja kansainvälistäkin huomiota keräävän ITE-taiteen kokoelman kulttuuri- ja matkailualan vetonaulaksi. Uusi patsaspuisto tuo myös merkittävästi paremman saavutettavuuden harvinaislaatukselle taidekokoelmalle.

Liitteet

Kauppakirjaluonnos
Inventointiin liittyviä tehtäviä

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys

Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Hankitaan taiteilija Matti Lepistön jäljellä olevat taide-esineet sekä taiteilijan kotina toiminut Lepistö -niminen kiinteistö (kiinteistötunnus 678-415-187-1) Raahan kaupungin omistukseen yhteishinnalla 80 000 €. Kauppahinnasta 43 824 € kohdistuu kiinteistöön ja 36 176 € irtaimistoon.

Myönnetään vuoden 2025 talousarvion investointiosaan taidekokoelman hankintaan 36 176 euron määräraha (kustannuspaikka 8033 tulevaisuuslautakunta, tili 1184 arvo ja taide-esineet) sekä talousarvion käyttötaloulosaan määräaikaisen henkilön palkkaukseen 17 324 euron määräraha (kustannuspaikka 2710 Museo).

Varataan tulevien vuosien talousarvioissa riittävät resurssit inventoinnin loppuunsaattamiseksi sekä nyt hankittavan taidekokoelman säilyttämistä varten. Kulloinkin tarvittavat investoinnit päätetään erikseen talousarvion hyväksynnän yhteydessä.

Valtuutetaan kaupungingeodeetti tai määräämänsä allekirjoittamaan

kiinteistön kauppakirja ja tekemään vähäisiä teknisiä tarkistuksia kauppakirjaluonnokseen.

Päätös